

BIULETYN

informacyjny

LESŁAW DOBRUCKI

nie żyje

5 września br. zginął tragicznie na Węgrzech w katastrofie samochodowej wieloletni działacz PTTK, członek Prezydium Zarządu Głównego, członek Zarządu Polskiej Federacji Campingu — inż. Lesław Dobrucki.

Był On cenionym i szanowanym organizatorem ruchu turystycznego i krajoznawczego, znanym specjalistą w dziedzinie zagospodarowania turystycznego.

Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski, Złotą Odznaką PTTK, Zasłużonego Działacza Turystyki, Odznaką Zasłużonego dla Warmii i Mazur i innymi odznaczeniami i odznakami — stanowiącymi świadectwo Jego obywatelskiej, zawsze patriotycznej postawy.

Ruch turystyczno-krajoznawczy, nasze Towarzystwo poniosło wielką, niepowetowaną stratę.

Cześć Jego Pamięci!

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 127—128
WRZESIEŃ — PAŹDZIERNIK
1969

JAK ORGANIZOWAĆ WYCIECZKI MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

TRUDNY i palący problem prawidłowej organizacji wycieczek młodzieży szkolnej doczekał się uregulowania. Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego wspólnie z Głównym Komitetem Kultury Fizycznej i Turystyki wydało wytyczne w sprawie organizacji wycieczek młodzieży szkolnej. Jest to bardzo ważny krok na drodze realizacji uchwały Plenum ZG PTTK z kwietnia 1969 r. w sprawie zasad programowo-organizacyjnych działalności krajoznawczo-turystycznej w środowisku młodzieży szkolnej podjętej w uzgodnieniu z Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

Nowo-wydane wytyczne określają zasady organizacji wycieczek młodzieży w zależności od jej wieku a także i rodzaju wycieczek. Ustalają one także obowiązki i uprawnienia kierowników wycieczek młodzieżowych oraz nadają uprawnienia kontrolne okre-

ślonym grupom działaczy. Szczególnie ważne są postanowienia dotyczące szkolenia kierowników wycieczek szkolnych, trybu nadawania im uprawnień oraz weryfikacji uprawnień osób, dotychczas pełniących te funkcje.

W wytycznych wielokrotnie podkreślana jest rola Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, jego działaczy i ogniw organizacyjnych. Nakłada to na działaczy oddziałów i okręgów PTTK obowiązek szczegółowego zapoznania się z wytycznymi a następnie wprowadzenie ich w życie. Nieodzowne jest zwłaszcza doprowadzenie do weryfikacji działaczy Towarzystwa, uprawnionych zarówno do prowadzenia wycieczek jak i ich kontroli oraz podjęcie współdziałania z władzami szkolnymi co do szkolenia nowych kierowników wycieczek. Zadania w tej mierze określają zalecenia Prezydium ZG PTTK, które publikujemy poniżej.

W Y T Y C Z N E

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK DOTYCZĄCE UDZIAŁU TOWARZYSTWA W REALIZACJI ZARZĄDZENIA MINISTRA OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI Z DNIA 12 LIPCA 1969 R. W SPRAWIE WYCIECZEK TURYSTYCZNO- KRAJOZNAWCZYCH DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

ZARZĄD Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego mając na uwadze stworzenie bardziej wszechstronnych podstaw organizacyjnych i warunków zabezpieczających działalność krajoznawczo-turystyczną wśród młodzieży szkolnej przjął na swym posiedzeniu w dniu 16 kwietnia br., w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego nowe zasady programowo-organizacyjne działalności krajoznawczo-turystycznej w środowisku młodzieży szkolnej. Zasady te określiły główne kierunki działalności PTTK w tym środowisku oraz postawiły przed okręgami i oddziałami naszego Towarzystwa odpowiedzialne zadania.

Prócz tego Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki podpisali w dniu 12 lipca br. zarządzenie w sprawie wycieczek turystyczno-krajoznawczych młodzieży szkolnej. Zarządzenie to jest akceptacją pewnej części „Zasad programowo-organizacyjnych działalności krajoznawczo-turystycznej w środowisku młodzieży szkolnej” przyjętych przez wyżej wspomniane Plenum ZG PTTK, jednocześnie stwarza ono konkretne warunki do realizacji tych zasad.

Zarządzenie wprowadziło w życie „Instrukcję w sprawie organizacji wycieczek młodzieży szkolnej” oraz „Instrukcję w sprawie zasad i trybu szkolenia kierowników wycieczek szkolnych”.

Z „Instrukcji w sprawie organizacji wycieczek młodzieży szkolnej” wynikają określone zadania dla poszczególnych ogniw naszego Towarzystwa, a mianowicie:

● Wycieczki szkolne powinny być obsługiwane przez biura obsługi ruchu turystycznego w pierwszej kolejności. BORT-y powinny udzielać tym wyciecz-

kom przysługujące zniżki, brać udział w opracowywaniu programu wycieczek, zabezpieczać najwyższej kwalifikowanych przewodników oraz zapewniać fachową poradę i materiały krajoznawcze;

● Oddziały PTTK powinny zapewnić udział najlepszych przodowników w szkolnych wycieczkach turystyki kwalifikowanej, a także propagować zdobywanie odznak turystyki kwalifikowanej, zabezpieczając odpowiednie zapasy odznak i ich regulaminów oraz dokonując następnie bardzo sprawnej weryfikacji;

● osobnym zagadnieniem jest konieczność udziału działaczy Towarzystwa w kontroli wycieczek szkolnych.

Z „Instrukcji w sprawie zasad i trybu szkolenia kierowników wycieczek szkolnych” dla zarządów okręgów i oddziałów wynikają następujące zadania:

■ opracowania wspólnie z terenowymi władzami oświatowymi planu szkolenia kierowników wycieczek szkolnych;

■ organizowania wespół z terenowymi władzami oświatowymi szkolenia opierając się o ramowy program zamieszczony w instrukcji;

■ kierowania najlepszej kadry wykładowców do prowadzenia zajęć na kursach szkoleniowych;

■ zabezpieczenia wszelkiego rodzaju pomocy naukowych potrzebnych na kursach;

■ prowadzenia doszkalania przodowników turystyki kwalifikowanej w zakresie prowadzenia szkolnych wycieczek turystycznych;

■ zabezpieczenia pokrycia kosztów szkolenia w PKKFIT-ach, które będą finansowały kursy szkoleniowe ze środków Centralnego Ośrodka Doskonalenia Kadr Turystycznych GKKFIT.

Jednocześnie, zgodnie z powyższą instrukcją dotychczas przeszkoleni organizatorzy turystyki szkolnej, opiekunowie SKKT-PTTK i nauczyciele-działacze szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego oraz PTTK mogą otrzymać uprawnienia kierowników turystycznych wycieczek szkolnych. W związku z tym zarządy okręgów i oddziałów PTTK winny złożyć wnioski w wydziałach oświaty i kultury (inspektoratach oświaty) do dnia 12 lipca 1970 r. o przyznanie uprawnień kierowników turystycznych wycieczek szkolnych, działaczom PTTK z ich terenu, odpowiadającym powyższym warunkom.

Zgodnie z instrukcją uprawnienia do prowadzenia turystycznych wycieczek szkolnych bez ukończenia wspomnianego szkolenia mają przewodnicy i przodownicy turystyki kwalifikowanej.

Prezydium Zarządu Głównego PTTK zobowiązuje zarządy oddziałów i okręgów do zapoznania z powyższym najszerszego aktywu Towarzystwa oraz do realizacji tych zadań.

Prezydium ZG PTTK

ORDERY I ODZNACZENIA DLA DZIAŁACZY TOWARZYSTWA

W dniach obchodów lipcowych, z okazji 25-lecia PRL Rada Państwa nadała order i odznaczenia państwowe także wielu osobom zasłużonym dla rozwoju turystyki w Polsce, w tym również członkom i działaczom Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Sztandar Pracy I klasy otrzymał wiceprezes ZG PTTK — **Eugeniusz Grochal**, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski: przewodniczący Komisji Turystyki Kajakowej ZG PTTK — **Zbigniew Januszko** i przewodniczący Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK — **Eryk Po-**

rańka, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski — wiceprezes ZG PTTK — **Jerzy Przedziecki** i wiceprezes GKR — **Stanisław Romaszkan**; Złoty Krzyż Zasługi: **Henryk Korzistka** — kierownik działu prezydijskiego ZG PTTK i działacz Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK — **Henryk Ginter**; Srebrny Krzyż Zasługi: przewodnicząca Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK — **Zofia Sumińska**, sekretarz GKR — **Mieczysław Sobkiewicz** i przewodnicząca rady zakładowej w ZG PTTK — **Jadwiga Krawiec**.

Przyznane zostały również 20 osobom odznaki Zasłużonego Działacza Turystyki. Otrzymali je: **Juliusz Braun** (Częstochowa), **Jerzy Dobrzeński** (Warszawa), **Józef Denkwicz** (Tarnowskie Góry), **Stefan Kacperski** (Łódź), **Witold Kasprzewski** (Gdańsk), **Stanisław Kozdrański** (Rzeszów), **Władysław Lenkiewicz** (Kraków), **Jerzy Macke** (Warszawa), **Kazimierz Masłowski** (Kraków), **Wiktor Medwecki** (Kraków), **Leszek Niedzielski** (Olsztyn), **Janusz Onyszkiewicz** (Warszawa), **Tytus Szlompka** (Tychy), **Józef Uiberall** (Kraków), **Mieczysław Wałek** (Warszawa), **Leon Wiśniewski** (Olsztyn), **Stanisław Włodarczyk** (Koszalin), **Jacek Węgrzynowicz** (Warszawa), **Tadeusz Wielebiński** (Warszawa), **Andrzej Zinserling** (Warszawa).

DLA UCZCZENIA 25-lecia PRL

PONAD 2300 TURYSTÓW NA SZLAKU PKWN

TEGOROCZNA centralna impreza turystyczna poświęcona srebrnym godom Polski Ludowej odbyła się na Lubelszczyźnie. Centralny zlot „Szlakiem PKWN” zgromadził ponad 2300 turystów, którzy przybyli z całej Polski do historycznego Chełma — miasta Manifestu Lipcowego i Lublina — pierwszej stolicy Polski Ludowej.

Na zlot złożyły się 4 imprezy: Centralny Rajd Pieszy (750 uczestników), Centralny Rajd Kolarski (610 uczestników), Centralny Zlot Turystów Zmotoryzowanych (875 uczestników) oraz Ogólnopolskie Zawody na Orientację (91 uczestników).

Miasteczka zlotowe przeznaczone dla uczestników poszczególnych dyscyplin turystycznych zorganizowane były w kilku miejscach w okolicy Lublina. Turyści piesi oraz uczestnicy zawodów na orientację zgrupowani byli w Dąbrowie, kolarze w Łęcznej, motorowcy w Milejowie. Kierownictwo zlotu dokładało starań, aby obozowiska były dobrze przygotowane i udekorowane oraz zabezpieczone w żywność, ale niestety w Łęcznej zaopatrzenie w pierwszym dniu zawiodło, zaś miejscowa restauracja nie nadała z przygotowaniem odpowiedniej ilości posiłków. Najlepiej pod tym względem było przygotowane miasteczko zlotowe w Dąbrowie.

20 lipca na stadionie w Chełmie odbyło się uroczyste otwarcie zlotu, w którym wzięli udział przedstawiciele kierownictwa GKKFiT z przewodniczącym GKKFiT Włodzimierzem Reczkiem, Centralnej Rady Związków Zawodowych z sekretarzem CRZZ Wiesławem Kossem, przedstawiciele władz wojewódzkich i miejscowych z sekretarzem KW PZPR Edwardem Maciejkiem i zastępcą przewodniczącego WRN Zdzisławem Pasternakiem oraz przedstawiciele władz PTTK z prezesem PTTK posłem Piotrem Gajewskim.

Po otwarciu zlotu przez zastępcę przewodniczącego PPRN w Chełmie Stanisława Stećko i wciągnięciu flagi na maszt przez najstarszego uczestnika Zlotu Antoniego Białkowskiego — komendant zlotu Marek Wyszkowski złożył przedstawieliom władz meldunek o przebiegu zlotu i ilości uczestników.

Do zebranych na stadionie turystów przemawiali: Włodzimierz Reczek oraz Piotr Gajewski. Prezes ZG PTTK powiedział m.in., że turystyka ... „to najbardziej atrakcyjna a zarazem najbardziej kształcąca sposób spędzania czasu wolnego. Wędrując po ziemi ojczystej ma się lepszą niż ktokolwiek okazję poznawania tego wszystkiego, co się dzieje, co się zmienia, co wyrasta w naszym pięknym kraju”.

Po przemówieniach uczestnicy zlotu udali się pod pomnik Wdzięczności, gdzie złożono wieńce. Delegacje reprezentujące poszczególne dyscypliny turystyczne złożyły również wieńce i wiązanki w czterech miejscach pamięci narodowej w Chełmie przy ul. Lwowskiej, w Kunowej Dolinie, w Borku i Okszwie.

Po południu turyści wzięli tłumny udział w manifestacji na stadionie w Chełmie zorganizowanej z okazji srebrnego jubileuszu PRL.

21 lipca turyści spędzili czas w miasteczkach zlotowych, gdzie odbywały się imprezy specjalistyczne, występy artystyczne i ogniska.

W Łęcznej kolarze walczyli o zdobycie pierwszego miejsca na torze przeszkód. Najlepszym okazał się tu Włodzimierz Rutkowski z Łodzi, przed Andrzejem Zarembą z Tarnowa i Zbigniewem Sobańskim z Łodzi. Rozgrywany był także półfinał Zgaduj-Zgaduli.

W Milejowie motorowcy zwiedzili Milejowskie Zakłady Przetwórstwa Owocowego a następnie przeprowadzili próby sprawnościowe motocykli i konkurs na najlepszy biwak. Wieczornicę umiłał im świetny zespół estradowy WOW „Ziemi Lubelskiej”.

Puchar przechodni na XIV zlocie turystów zmotoryzowanych zdobyła Okręgowa Komisja Turystyki Motorowej w Katowicach. Za najlepszy biwak I nagrody nie przyznano, dwie drugie otrzymali: Klub PTTK Karsznice — Łódź, oraz Klub „Iskra” z Mysłowic.

W centralnym rajdzie pieszym największą ilość punktów oraz pierwszą nagrodę zdobyła drużyna z Zasadniczej Szkoły Budowlanej i Technikum Budowlanego w Międzyrzeczu Wlkp., drugą drużyną Spółdzielni Inwalidów „Ochrona Mienia” w Poznaniu, trzecią — TKKF przy Hucie Szkła Gospodarczego „Hortensja” z Piotrkowa Trybunalskiego.

W zawodach na orientację, w których uczestniczyły 64 drużyny, w konkurencji turystycznej w klasie juniorów I miejsce zdobył Stanisław Młynarski z Rzeszowa. Wśród se-

niorów najlepszy był Stanisław Kossowski z Lublina a z senierek — Barbara Lipecka z Lublina, która już od 7 lat nie pozwala odebrać sobie palmy pierwszeństwa.

W konkurencji sportowej wszystkie pierwsze miejsca zdobyli wrocławianie, w klasie juniorów — Grzegorz Zwoliński, junierek — Zuzanna Długosz i senierek — Zofia Ciesielska. Oczywiście, drużynowo wygrał także Wrocław.

W dniu Święta Narodowego uczestnicy poszczególnych dyscyplin rajdowych przemaszerowali zwartymi grupami przez Lublin na pl. Litewski, składając na trasie w miejscach pamięci narodowej wiązanki kwiatów. Turyści piesi złożyli kwiaty na płycie Wójtowicza, na placu Jego imienia, w parku Ludowym oraz na miejscu egzekucji koło mostu. Kolarze złożyli wieńce na Zamku, a motorowcy w miejscu masowej egzekucji w Lesie Krępicim i w obozie zagłady na Majdanku.

Turyści zebrani na pl. Litewskim minutą ciszy uczcili pamięć poległych za wyzwolenie narodowe i społeczne po czym przy dźwiękach klaksonów delegacja czterech imprez zlotowych złożyła wieńce pod Pomnikiem Wdzięczności. Z pl. Litewskiego zwartą kolumną przemaszerowano następnie do muszli koncertowej w parku miejskim, gdzie odbyło się uroczyste zakończenie rajdu, ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród, którego dokonali przewodniczący poszczególnych komisji. W części artystycznej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca z Białej Podlaskiej oraz znakomity 50 osobowy chór „Rodina” z Bułgarii. Rozegrany został również finał Zgaduj-Zgaduli. Niełatwo było zdobyć laury, bo pytania były trudne i dość szczegółowe. Najlepsze wyniki osiągnął Bogusław Popiela z Gorzowa.

Kolarze pozostali jeszcze jeden dzień w swym miasteczku zlotowym a pozostali uczestnicy centralnego zlotu Szlakami PKWN syci wrażeń, bogatsi w wiedzę o pięknym regionie lubelskim — rozjechali się do domów.

CENTRALNY SPŁYW KAJAKOWY

„BUG 1969”

W DNIACH 29.VI.—6.VII. odbył się Centralny Spływ Kajakowy Wodami Mazowsza „Bug 1969” zorganizowany dla uczczenia XXV-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w ramach Ogólnopolskiego Konkursu Krajoznawczo-Turystycznego „Szlakami Polski Ludowej”.

Bezpośrednim organizatorem tej największej na rzekach nizinnych imprezy była Komisja Turystyki Kajakowej Okręgu Mazowieckiego PTTK oraz Koło PTTK przy Wojskowym Instytucie Łączności w Zegrzu. Poważnej pomocy w organizacji imprezy udzieliły: Komisja

Turystyki Kajakowej Zarządu Głównego PTTK, Zespół d/s Krajoznawstwa i Turystyki Warszawskiego Okręgu Wojskowego oraz Redakcja „Trybuny Mazowieckiej”. Patronat nad imprezą objęły Krajowa Rada OFSWFiT CRZZ oraz Zarząd Główny PTTK.

Na 220 km długości bużańskim szlaku od Mielnika przez Drohiczyn, Gródek, Nur, Małkinie, Brok, Wyszków, Serock, do Zegrza nad Jeziorem Zegrzyńskim, 360 uczestników Spływu zapoznawało się z osiągnięciami i dorobkiem Polski Ludowej, oglądało niezwykle urozmaicony krajobrazowo (a tak mało dotychczas spopularyzowany) odcinek Bugu, czynnie wypoczywało, zdobywając jednocześnie punkty do Turystycznej Odznaki Kajakowej. Lepszemu poznaniu mijanych miejscowości służył wydany przez Okręg Mazowiecki PTTK z okazji Spływu folder, zawierający opis krajoznawczy całego szlaku kajakowego.

Impreza zgromadziła kajakowców z różnych stron kraju. Były więc drużyny ze Stoczni Gdańskiej im. W. Lenina, Sekcji Turystyki Kajakowej PTTK przy ZNTK w Nowym Sączu, Liceum Ogólnokształcącego z Augustowa oraz Białej Podlaskiej, Zakładów „Foton” w Bydgoszczy, Oddziału Zakładowego PTTK przy Hucie Stalowa Wola, z Ogniska TKKF przy „Zamechu”

z Elbląga oraz turyści z Zabrza, Katowic, Kraśnika, Bielska Białej, Wrocławia i Warszawy, oczywiście nie licząc zespołów gospodarzy imprezy — kajakarzy reprezentujących 11 ośrodków woj. warszawskiego. Najliczniejszą grupę, ponad 50 osobową, stanowili członkowie Klubu Wodnego „Morka” z Oddziału Zakładowego PTTK przy płockiej Petrochemii.

Co ciekawe z roku na rok (w 1969 r. Spływ Wodami Mazowsza o zasięgu Ogólnopolskim organizowany był po raz czwarty) wzrasta proporcjonalnie ilość zespołów i uczestników z poza terenu Mazowsza. Zapewne sprzyja temu dość wczesna i wielokierunkowa informacja.

Organizatorzy zapewniłi uczestnikom, opiekę lekarską, ratowników WOPR (na szczęście obyło się bez wypadków) oraz... piękną pogodę. Na niektórych etapach Spływu dały się jednak odczuć trudności z zapatrzeniem w wodę oraz w artykuły żywnościowe.

Zakończenie imprezy nastąpiło na przystani wodnej zbudowanej — kilka lat temu siłami społecznymi przez wojskowych działaczy PTTK i TKKF z Zegrza Południowego. Pierwsze miejsce w Spływie i puchar przewodni Redakcji „Trybuny Mazowieckiej” zdobyła płocka „Morka”. Do takiego werdyktu sę-

dziowskiego przyczyniły się liczne czyny społeczne i pomoc udzielana organizatorom Spływu przez ten zespół. Oni m.in. zapewniłi radiofoniację i oświetlenie punktów etapowych, codziennie wydawali gazetkę ścienną pn. „Pagaj mazowiecki”. Następne miejsca zajęły i nagrody zdobyły: drużyna szkolna z Augustowa, Kolejarze z Nowego Sącza oraz Koło wojskowe PTTK z Zegrza.

W zakończeniu imprezy wzięli m.in. udział: sekretarz Krajowej Rady OFSWFiT — Józef Topisz, sekretarz generalny ZG PTTK Stefan Strogulski oraz przedstawiciele wojewódzkich władz państwowych, Związków Zawodowych, Wojska Polskiego i Okręgu Mazowieckiego PTTK.

W czasie uroczystości słowa uznania padły pod adresem kierownictwa spływu — działaczy turystyki kajakowej: Izabelli Horodeckiej — głównego sędziego, Aleksego Kostrzewy — komandora, Henryka Leibschanga — sekretarza oraz Jana Bekisza, Jana Drozdowicza, Włolda Mirowskiego, Wiesława Nwrockiego, Henryka Sienkiewicza i Dariusza Wiśniewskiego.

Ta udana impreza kajakowa przyczyniła się do popularyzacji ciekawych rzek mazowieckich, a przede wszystkim stała się konkretną formą uczczenia srebrnych godów Polski Ludowej.

SZLAKAMI POLSKI LUDOWEJ

KONKURS NA PÓLMETKU

O GÓLNOPOLSKI Konkurs Krajoznawczo-Turystyczny „Szlakami Polski Ludowej” osiągnął półmetek. Nabral on wyraźnie rumieńców, staje się coraz bardziej powszechny, a akcje podejmowane przez uczestników coraz ciekawsze.

Sztaby powiatowe, a jest ich już 224, przygotowały programy akcji konkursowych, które zawierają wiele form działania. Mamy więc i wycieczkowanie i udział w imprezach turystycznych, opiekę i odkrywanie miejsc upamiętnionych w walkach II wojny światowej, opracowywanie tras wycieczkowych, wykonywanie prac społecznych, znakowanie szlaków itp.

Jak wynika z półmetkowych meldunków w konkursie wzięło już udział przeszło 2,5 miliona osób. Stało się doń około 3000 kół ZMS, 600 kół ZMW, 300 LZS, ponad 1000 zakładów pracy, 800 szkół podstawowych i 350 szkół średnich. Udział swój w konkursie zgłosiła także większość uczelni i studium nauczycielskich.

Bez przesady można powiedzieć, że w akcji biorą udział wszystkie środowiska a przy takich związkach zawodowych jak Związku Nauczycielstwa Polskiego, Koleja-

rzy, Transportowców i Drogowców, Federacji Energetyk oraz przy Wojsku — powstały specjalne sztaby konkursowe.

Akcja konkursowa objęła swym zasięgiem także środowiska wiejskie, swój udział zgłosiło około 150 Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, ponad 200 Kół Gospodyń Wiejskich, oraz PSS „Społem”. Nie jest to jeszcze ilość imponująca i organizatorzy mieli znacznie szersze plany, początek został jednak zrobiony, miejmy więc nadzieję, że na jesieni, kiedy przejdzie okres pilnych prac w polu — udział środowisk wiejskich w konkursie znacznie się rozszerzy.

Najliczniej przystąpiła do konkursu młodzież. Przed wakacjami szeroko spopularyzowane było organizowanie wycieczek mających na celu poznanie własnego miasta lub regionu, zwiedzanie zakładów pracy, zapoznanie się z nich różnorodną działalnością, planami produkcyjnymi itp.

Urozmaicone zajęcia przy opracowywaniu monografii miast, powiatów, regionów, porządkowaniu i zakładaniu zieleńców, parków, sadzeniu drzew pociągają młodzież, bawią i uczą jednocześnie. Nic więc

dziwnego, że tego rodzaju praca będąca podmiotem działań konkursowych znalazła uznanie wśród młodzieży. Wiele zależało tu od inicjatywy opiekunów młodzieżowych, którzy w dużym stopniu mogą uatrakcyjnić formy prac konkursowych. Wywiązałi się oni dobrze z tego zadania.

Już dziś można więc stwierdzić, że 60% uczestników konkursu Szlakami Polski Ludowej — stanowi młodzież.

W niektórych województwach niemal wszystkie obozy harcerskie i kolonie szkolne przystąpiły do konkursu. Opracowały one własne programy działania, organizowały spartakiady. Instruktorzy prowadzący zajęcia zapoznawali młodzież z historią terenów na których mieścił się obóz, organizowali ciekawe wycieczki i spotkania przy ognisku z ludnością oraz z kombatanami II wojny światowej pozwalające na nawiązanie serdecznych kontaktów i poszerzenia wiedzy o ludziach i kraju.

Jak na razie przoduje Poznań i to nie tylko pod względem ilości sztabów. Z dotychczasowych podsumowań i sprawozdań wynika, że do 1.VII. br. wzięło udział w kon-

kursie ok. 150 tys. mieszkańców Wielkopolski, liczne ośrodki kolonijne, obozy, 98 hufców OHP oraz 120 wsi.

W czynach społecznych w samej tylko Chodzieży uczestniczyło ponad 8 tys. osób wykonując prace wartości ok. 5,5 miliona złotych. W ramach zobowiązań konkursowych wykonano społecznie piękny amfiteatr w Chodzieży. 4.000 ZMS-owców pracuje w Gnieźnie przy rozbudowie parku 25-lecia PRL.

W dzielnicy Poznań — Grunwald poważne prace społeczne skupiają się przy budowie basenu kąpielowego w parku Kasprowicza.

Pracownicy Zakładów Ceramiki Budowlanej w Starym Krotoszynie organizują w czynie społecznym ośrodek wypoczynkowy na Błoniu i zakładowy ośrodek „Ceramik” w Skarżczynie, pow. Gniezno.

W Grudziądzu młodzieżowa służba ruchu ZHP oznakowała szlak walc nad Osą w 1939 r. oraz zebrała materiały do opracowania opisu tych walc.

W województwie warszawskim sztab miejski w Warce zorganizował wraz z kołem ZBOWiD i dowództwem I Pułku Lotnictwa Myśliwskiego „Warszawa” wielki konkurs krajoznawczy na temat historii Polskiego Lotnictwa. Wzięło w nim udział 12 szkół średnich i podstawowych z Mińska Mazowieckiego, Mogielnicy, Grójca i Warki. Zorganizowano także dwa duże zloty na „Dni kwitnących jabłoni” oraz zlot Sobótkowy nawiązujący do starych słowiańskich zwyczajów.

W województwie katowickim, które obchodzi w roku bieżącym 60-lecie powstania pierwszych oddziałów PTTK na Śląsku, sztaby powiatowe wykazują wiele inicjatyw.

I tak np. turyści z huty „Baldon” postanowili wybudować w ramach czynu konkursowego ośrodek wypoczynku świątecznego w Stragańcu.

Działacze turystyczni z Bytomia wyznakowali „Szlak Czynu Powstańczego”, a członkowie PTTK w Częstochowie i Cieszynie w związku z 60 rocznicą powstania oddziałów PTTK przygotowują wystawę dorobku turystyki regionalnej.

Z inicjatywy zarządu okręgu PTTK w Szczecinie przystąpiono do znakowania szlaków turystycznych w okolicach Siekierk i Czelina, przygotowano specjalne programy dla wczasowiczów FWP i kuracjuszy w uzdrowiskach. W Gryfinie młodzież szkoły nr 2 zasadziła 10 ha lasu.

We Wrocławskim sztab powiatowy konkursu w Wałbrzychu jest organizatorem „Rajdu Czynów Społecznych”, który polega na porządkowaniu znajdujących się w okolicach miejsc pamięci narodowej, zieleńców i parków.

W województwie gdańskim, jak wynika z dotychczasowych meldunków największą aktywność przejawia sztab powiatowy w Sztumie. Do konkursu przystąpiło w tym powiecie 36 szkół, przeprowadzono akcję na koloniach letnich, powołano nowe koło PTTK w Ryjewie. Do

1 lipca sztab powiatowy zorganizował 4 imprezy krajoznawcze i 27 wycieczek. Przeprowadzono inwentaryzację zamku w Sztumie, a zwłaszcza zabytkowych piwnic z XIV w. i parteru. Wystawiono tablice w Zajezierzu, gdzie przebywał i działał w 1920 r., w okresie plebiscytu na Powiślu, Warmii i Mazurach Stefan Żeromski oraz wyznakowano „Plebiscytowy szlak Stefana Żeromskiego” — z Gardy przez Kwidzyń — Trzciano — Mikołajki Pomorskie — Waplewo — Kalwę — Sztum do Zajeziera. Przygotowano także mapę szlaku i folder. Opracowano trasy wycieczek pieszych w okolicach Sztumu. W ramach czynów społecznych uporządkowano park i obejście dworku w Zajezierzu oraz park w Dzierzgoniu.

W Kościerzynie wyznakowano 10 km szlaku spacerowego na trasie jez. Kaliczne — Wierzyisko — rez. Czapli Siwej — Roteborg — Rybaki — rez. buków — Cegielnia — Kościerzyna.

Do końca lipca odbyło się 4000 imprez terenowych, a wzięło w nich udział ok. 1/2 miliona uczestników. W 11 wielkich imprezach centralnych oraz ok. 120 imprezach ogólnopolskich wzięło udział ponad 110 tysięcy turystów.

Ta ogromna ilość imprez i ich masowość, to jeszcze jeden dowód, że konkurs „Szlakiem Polski Ludowej” wpłynął na rozwinięcie ruchu turystycznego, zaktywizowanie działaczy i rozbudzenie inicjatywy. Konkurs zresztą trwa i można się spodziewać dalszych jego wyników.

PO ZMIANIE CEN NOCLEGOWYCH W PTTK

W CZERWCU wydane zostało zarządzenie przewodniczącego GKKEFiT wprowadzające z dniem 1-go lipca 1969 roku nowe ceny za noclegi w obiektach PTTK.

Podstawową przesłanką przeprowadzania regulacji w obiektach PTTK była dokonana w 1968 roku karyfikacja istniejących kategorii tych obiektów i wprowadzenie nowych kategorii. Zasady nowej kategoryzacji zwiększają znacznie wymagania w zakresie standardu usług i w związku z tym wprowadzona została również czwarta kategoria dla obiektów o najniższym standardzie.

Jak dalece nowa kategoryzacja zmieniła poprzedni układ, świadczą następujące zmiany w ilości obiektów zaszergowanych do poszczególnych kategorii poprzednio i obecnie:

Rodzaje obiektów	Ilość obiektów w poszczególnych kategoriach			
	I	II	III	IV
Domy wycieczkowe	9	25	42	32
było przedtem	14	49	55	—
Schroniska	2	19	26	28
było przedtem	7	29	29	—

Jak widać, kategorie większości obiektów zostały znacznie obniżone. Było to posunięcie słuszne, bowiem stworzyło ono bodźce do nieustannych zabiegów o podniesienie standardu usług. To bodźcowe

działanie ma bowiem miejsce wtedy, gdy odpowiednio do standardu usług dostosowane są ceny.

Zmiany cen poszły zatem w dwu zasadniczych kierunkach:

— podwyższenia cen w obiektach o wyższych kategoriach z jednoczesnym obniżeniem cen w obiektach o niższych kategoriach,

— znacznego podwyższenia cen w pokojach 1—2 osobowych — jako zbliżonych do hotelowych — przy niewielkich zmianach cen w pomieszczeniach wieloosobowych.

Ceny podstawowe w złotych w domach wycieczkowych kształtują się obecnie następująco:

Rodzaje pomieszczeń	Kategorie			
	I	II	III	IV
pokoje 2-osobowe	50	42	34	28
4-osobowe	32	26	21	18
8-osobowe	28	22	17	14
powyżej 8-osobowych	22	17	11	10

Do cen tych (świadomie pominęliśmy tu pokoje jednoosobowe, ponieważ stanowią one znikomą część ogółu powierzchni w obiektach naszego Towarzystwa) doliczane są dodatki za urządzenia sanitarne, występujące głównie w obiektach o wyższych kategoriach. Wprowadzony został również dodatek sezonowy, którego stosowanie uzależnione jest od stosowania zniżek posezonowych.

Biorąc pod uwagę, że w obiektach noclegowych na-

szego Towarzystwa przeważają pomieszczenia wieloosobowe i są one głównie przeznaczone dla turystów „plecakowych” oraz młodzieży — ta podstawowa grupa klientów PTTK nie dozna w zasadzie uszczerbku na kieszeni.

Gdy chodzi o wpływy do kasy PTTK, to również nie ulegną one większym zmianom, wzięwszy pod uwagę generalne obniżenie kategorii obiektów.

Przeprowadzona operacja ma zatem głównie wy-

świat społeczny: turyści korzystający z usług PTTK spotkają się obecnie z bardziej zróżnicowanym standardem usług i odpowiednio zróżnicowanymi cenami i będą mogli stosownie do tego stopniować swe wymagania; PTTK, głównie zaś personel obiektów uzyskało bodziec do stałego podnoszenia standardu swych usług.

Takie były założenia, przyświecające wydanemu zarządzeniu. Czas pokaże, na ile zostaną one spełnione.

NOWY CENNIK W DOMACH WYCIECZKOWYCH I SCHRONISKACH

POD koniec czerwca 1969 roku ukazało się zarządzenie nr 41 przewodniczącego GKKFiT z dnia 20.VI.1969 r. w sprawie maksymalnych cen usług noclegowych w domach wycieczkowych, schroniskach i motelach, które wprowadzono w PTTK z dniem 1.VII.1969 r. zarządzeniem nr 17/69 Zarządu Głównego PTTK z dnia 30.VI.69 r. w sprawie cen za usługi noclegowe w domach wycieczkowych i schroniskach PTTK.

Zarządzenie GKKFiT podaje kryteria przy ustalaniu maksymalnych cen za usługi noclegowe w domach wycieczkowych i schroniskach PTTK, uzależniając je od:

- kategorii, do której został zaliczony obiekt;
- ilości miejsc w pokoju oraz jego wyposażenia w urządzenia sanitarne;
- lokalizacji obiektu, uzasadniającej pobieranie dodatku sezonowego i lokalnego.

Cena maksymalna obejmuje:

- cenę podstawową;
- dodatki do ceny podstawowej.

Dodatki do ceny podstawowej obejmują dopłatę za:

- umywalkę z bieżącą ciepłą i zimną wodą;
- WC;
- wannę lub natrysk.

Niezależnie od powyższego wprowadzono dodatek:

- lokalny;
- sezonowy.

Dodatek sezonowy może być stosowany tylko w obiektach zlokalizowanych w miejscowościach posiadających szczególne walory turystyczno-wypoczynkowe sprzyjające sezonowemu napływowi turystów. Może on być stosowany wówczas, jeżeli frekwencja wynosi co najmniej 70%, przy czym okres stosowania dodatku, nie może przekroczyć:

- w miejscowościach o 1 sezonie turystycznym — 70 dni w roku;
- w miejscowościach o 2 sezonach turystycznych — 140 dni w roku.

Dodatek sezonowy może być stosowany w wyżej wymienionych terminach, pod warunkiem udzielania co najmniej przez 70 dni w roku zniżki posezonowej w wysokości 40% ceny podstawowej. Dodatek lokalny ma zastosowanie jedynie w DT Zakopane, którego kategoria została obniżona z „S” do II-giej. Tym samym ceny noclegowe w DT Zakopane zostały utrzymane na mniej więcej dotychczasowym poziomie.

W załączniku do Zarządzenia nr 41 przewodniczącego GKKFiT, który podajemy niżej uwzględniono wszystkie wymienione tu kryteria.

Maksymalne ceny noclegów w domach wycieczkowych, schroniskach i motelach

Miejsce w pokoju	Cena podstawowa	Dodatek do ceny podstawowej						zniżki za niedosadne uszywanie
		umywalka	wanna	WC	natrysk	lokalny	sezonowy	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I kategoria								
1-osobowym	70	10	16	10	12	—	14	8
2-osobowym	50	8	12	8	10	—	10	6
3-4 osobowym	32	4	6	6	4	—	6	—
5-10 osobowym	28	2	—	2	2	—	4	—
pow. 10-osob.	22	1	—	1	1	—	2	—
II kategoria								
1-osobowym	60	10	16	8	12	10	12	6
2-osobowym	42	6	10	6	8	10	8	4
3-4 osobowym	26	4	—	4	4	10	6	—
5-10 osobowym	22	2	—	2	2	8	4	—
pow. 10-osob.	17	1	—	1	1	6	2	—
III kategoria								
1-osobowym	50	10	16	6	12	—	10	4
2-osobowym	34	6	10	4	8	—	6	3
3-4 osobowym	21	4	—	4	4	—	4	—
5-10 osobowym	17	2	—	2	2	—	2	—
pow. 10-osob.	11	—	—	—	—	—	—	—
IV kategoria								
1-osobowym	40	8	14	6	10	—	8	—
2-osobowym	28	6	10	4	8	—	4	—
3-4 osobowym	18	4	—	4	4	—	2	—
5-10 osobowym	14	2	—	2	2	—	2	—
pow. 10-osob.	10	—	—	—	—	—	—	—

Kryteria zawarte w Zarządzeniu nr 41 przewodniczącego GKKFiT zostały wprowadzone zarządzeniem nr 17/69 ZG PTTK, równocześnie na podstawie protokołów Komisji d/s Kategoryzacji ustalono kategorię dla poszczególnych obiektów PTTK.

Jak wynika z protokołów, kategoryzacją objęto 171 obiektów PTTK. Zmiany są następujące:

	Kategoria dotychczasowa	Kategoria nowa
Kategoria S	2	—
Kategoria I	17	7
„ II	69	41
„ III	71	62
„ IV	—	61
bez kategorii	12	—
	171	171

W oparciu o przepisy Zarządzenia nr 17/69, zarządy okręgów PTTK (Domy Turysty — Zakład Prowadzący) opracują i wydadzą zarządzenia wewnętrzne,

ustalające w odniesieniu do poszczególnych obiektów na swoim terenie:

- okres stosowania w nich dodatku sezonowego;
- okres i wysokość zniżek posezonalnych;
- ceny niższe dla pokoi z tytułu złego usytuowania.

Ponadto zostały ustalone kategorie i ceny za miej-

sca noclegowe w namiotach własnych ustawionych przy obiekcie. Kształtują się one w granicach od 6—12 zł za osobobodę.

Kategoryzację namiotów polecono przeprowadzić zarządom okręgów PTTK.

A oto jak wyglądają porównawcze ceny noclegowe w domach wycieczkowych i schroniskach PTTK według dotychczasowych i nowych cen:

Zestawienie porównawcze cen noclegowych w obiektach PTTK obowiązujących dotychczas i cen nowych od dnia 1.VII.1969 roku

Miejsce w pokoju według kategorii	Cena 1 miejsca noclegowego (w zł)														Wysokość dodatku sezonowego
	podstawowa		z umywalką		z umywalką i WC		z umywalką i wanną		z umywalką, wanną i WC		z umywalką i natryskiem		z umywalką, natryskiem i WC		
	doty- cznas.	nowe	doty- cznas.	nowe	doty- cznas.	nowe	doty- cznas.	nowe	doty- cznas.	nowe	doty- cznas.	nowe	doty- cznas.	nowe	
Kategoria I															
1-osobowe	40	70	50	80	50	90	65	96	65	106	65	92	65	102	14
2-osobowe	40	50	50	58	50	66	65	70	65	78	65	68	65	76	10
3—4-osobowe	30	32	30	36	30	42	40	42	40	46	40	40	40	46	6
5—10-osobowe	25	28	25	30	25	32	25	30	25	32	25	32	25	34	4
pow. 10-osob.	20	22	20	23	20	24	20	23	20	24	20	24	20	25	2
Kategoria II															
1-osobowe	35	60	45	70	45	78	60	86	60	94	60	82	60	90	12
2-osobowe	35	42	45	48	45	54	60	58	60	64	60	56	60	62	8
3—4-osobowe	25	26	25	30	25	34	35	30	35	34	35	34	35	38	6
5—10-osobowe	20	22	20	24	20	26	20	24	20	26	20	26	20	28	4
pow. 10-osob.	15	17	15	18	15	19	15	18	15	19	15	19	15	20	2
Kategoria III															
1-osobowe	30	50	40	60	40	66	55	76	55	82	55	72	55	78	10
2-osobowe	30	34	40	40	40	44	55	50	55	54	55	48	55	52	6
3—4-osobowe	20	21	20	25	20	29	30	25	30	29	30	29	30	33	4
5—10-osobowe	15	17	15	19	15	21	15	19	15	21	15	21	15	23	2
pow. 10-osob.	10	11	10	11	10	11	10	11	10	11	10	11	10	11	—
Kategoria IV															
1-osobowe	—	40	—	48	—	54	—	62	—	68	—	58	—	64	8
2-osobowe	—	28	—	34	—	38	—	44	—	48	—	42	—	46	4
3—4-osobowe	—	18	—	22	—	26	—	22	—	26	—	26	—	30	2
5—10-osobowe	—	14	—	16	—	18	—	16	—	16	—	16	—	20	2
pow. 10-osob.	—	10	—	10	—	10	—	10	—	10	—	10	—	10	—

PROGRAM PIECHURÓW

KOMISJA Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK uchwaliła program i kierunki działania Komisji na lata 1969—1972. Kładzie główny nacisk na dalszy rozwój turystyki pieszej, jej umasowienie zwłaszcza w środowisku młodzieży oraz rozbudowę klubów turystyki pieszej. Z najważniejszymi postanowieniami pragniemy zapoznać czytelników Biuletynu.

Aktualnie istnieje 250 oddziałowych komisji turystyki pieszej. Oznacza to, że jeszcze około 150 oddziałów nie ma komisji. Kluby turystyki pieszej, a jest ich 90, zrzeszają około 4.000 członków i spełniają poważne funkcje wychowawcze. Ale działalność klubów, jak dotąd nie została w pełni spopularyzowana w szeregu okręgowych komisji turystyki pieszej. Dotyczy to szczególnie OKT w Katowicach, Kielcach, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie i Zielonej Górze. Warto zatem rozbudowę klubów przede wszystkim w środowisku młodzieżowym i większych zakładach pracy, poświęcić więcej uwagi.

Poważną rolę do odegrania w procesie rozwoju turystyki pieszej

mają przodownicy. Dlatego Komisja pragnie zamknąć obecną kadencję stanem 3000 przodowników turystyki pieszej. W tym celu Komisja zamierza opracować konspekty poszczególnych tematów wykładowych wynikających z jednolitego programu szkolenia (został on jak wiadomo przyjęty na VI Plenum ZG PTTK — przypisek Red.), organizować przynajmniej raz na dwa lata narady szkoleniowe (unifikacyjne) dla przedstawicieli wszystkich OKTP, zajmujących się problematyką szkolenia przodowników turystyki pieszej, wydać pomoce szkoleniowe oraz opracować i rozpowszechnić wspólnie z okręgowymi komisjami zestawy podstawowej bibliografii turystycznej.

Ale szkolenie przodowników turystyki pieszej tylko wówczas będzie owocne, gdy przy rekrutacji kandydatów uwzględnimy środowisko młodzieżowe, większe zakłady przemysłowe a także organizacje reprezentujące środowiska miejskie. Trzeba ponadto dążyć do zwiększenia liczby przodowników w mniejszych ośrodkach miejskich, co wpłynie dodatnio na powoływanie nowych oddziałowych komisji tury-

styki pieszej. Obecnie znaczna część kadry przodowniczej jest związana z miastami wojewódzkimi bądź z innymi większymi miastami.

Dla umożliwienia kontaktów i wymiany doświadczeń przodowników oraz analizy aktualnej sytuacji w dziedzinie turystyki pieszej Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK będzie kontynuować organizację tradycyjnych krajowych zlotów powierając je coraz innym okręgowym KTP. Komisja zaleca jednak, aby okręgowe komisje organizowały regionalne zloty przodowników jednego okręgu lub zespołu składającego się z 2—3 województw sąsiadujących. Byłoby także pożądane organizowanie mniejszych spotkań sąsiednich ośrodków, w których znajduje się większa ilość przodowników (np. duże miasta, części województw itp.). Programy zlotów, zarówno krajowe jak i regionalne powinny uwzględniać aktualną problematykę turystyki pieszej, problematykę historyczną, osiągnięcia gospodarcze miejscowości lub regionu, charakterystykę krajoznawczą, działalność klubów turystyki pieszej, metody działania przodowników, zasady przyznawania odznak TP, problematykę zagospodarowania terenu, imprezy na orientację.

KTP ZG PTTK przygotowując program działalności na lata 1969—1972 zajmowała się również popularyzacją Odznaki Turystyki Pieszej. Liczba przyznanych odznak wszystkich stopni utrzymuje się w ostatnich latach poniżej 20 tys. rocznie, co jest dowodem niedostatecznej popularyzacji OTP wśród społeczeństwa. Aby stan ten poprawić KTP planuje wydanie barwnego folderu popularyzującego odznakę, zamierza wystąpić do Prezydium ZG PTTK z projektem obniżenia ceny Odznaki Popularnej zdobywanej głównie przez młodzież, pragnie też opracować projekt i ustanowić do roku 1971 odznakę „Za wytrwałość w turystyce pieszej”.

Z decyzji organizacyjnych warto wymienić zalecenia:

— wprowadzenia obowiązku, aby przynajmniej raz w tygodniu w określonym dniu zespoły przyznające odznaki zarówno w okęgowych jak i w oddziałowych KTP, odbywały systematyczne dyżury w lokalach PTTK. Miejsce, termin i czas dyżuru powinny być podane do publicznej wiadomości;

— zobowiązania organizatorów imprez do zabezpieczenia możliwości zaliczania punktów i przyznawania odznak w dniu zakończenia imprezy.

Co się tyczy imprez turystyki pieszej KTP ZG PTTK wychodząc z założenia celowości utrzymania tradycyjnych terminów dla ogólnopolskich imprez turystyki pieszej ustaliła: Dla Ogólnopolskiego Rajdu Wysokokwalifikowanego Turystów Pieszych — czwarty tydzień czerwca. Dla Ogólnopolskiego Rajdu Pieszego — termin wiążący się z datą 22 lipca jako Święta Odrodzenia. Dla Ogólnopolskich Finałów Imprez na Orientację — czwarty tydzień września. Dla Ogólnopolskiego Złotu Przodowników Turystyki Pieszej — drugą niedzielę października.

Jako dominującą tematykę imprez pieszych Komisja przyjmuje: w roku 1970 — 25-lecie powrotu Ziemi Północnych i Zachodnich do Macierzy. W związku z tym planuje, aby imprezy odbyły się na Ziemiach Odzyskanych.

W swej pracy KTP zamierza poświęcić dużą uwagę imprezom na orientację. Dlatego zobowiązuje ona wszystkie OKTP, w których dotychczas nie działają Podkomisje Imprez na Orientację do powołania ich w ciągu 1969 r. Komisja wyda podręcznik imprez na orientację oraz podstawowe zasady organizacji tych imprez. Istnieje projekt powołania instruktora imprez na orientację dla osób posiadających uprawnienia przodownika turystyki kwalifikowanej, a następnie ustanowienie odznaki za udział w imprezach na orientację.

KTP ZG PTTK opracuje program szkolenia instruktorów oraz zabezpieczy w ZG PTTK odpowiednie kwoty na coroczną organizację dwóch kursów instruktorskich. Równocześnie w programach szko-

lenia przodowników TP zostanie uwzględniona problematyka imprez na orientację.

Wszystkie OKTP zobowiązane są do organizowania w ramach imprez pieszych lub jako imprezy wydzielone zawody na orientację w różnych formach. Jedną taką imprezą w ciągu roku powinna mieć charakter Okręgowych Eliminacji poprzedzających Centralne Finały Imprez na Orientację. W imprezie okręgowej powinny uczestniczyć drużyny, zespoły reprezentacyjne oddziałowych KTP i Klubów TP.

Dla umożliwienia organizacji imprez na orientację KTP za pośred-

nictwem ZG PTTK wystąpi do Szefostwa Służby Topograficznej WP o zezwolenie na wydanie specjalnych map w odpowiedniej skali dla 2 — 3 wybranych terenów w każdym województwie, a do właściwej Centrali Handlu Zagranicznego o import specjalnych kompasów.

Wreszcie w dziedzinie zagospodarowania program Komisji zmierza do opracowania i wydania w roku 1970 mapy ewidencyjnej istniejących znakowanych szlaków nizinnych wraz z ich spisem oraz opracowanie zasad popularyzacji nizinnych szlaków turystycznych w formie opisowo-kartograficznej.

O PRAWIDŁOWY ROZWÓJ MUZEÓW REGIONALNYCH PTTK

JEDNĄ z ważnych dziedzin programowej działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego stanowią muzea regionalne. Sięgają one tradycją okresu działalności Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Powstały one dzięki ofiarnej i bezinteresownej pracy członków naszego Towarzystwa, szczególnie zaś działaczy Komisji Opieki nad Zabytkami.

Rezultatem dorobku muzealnego Towarzystwa są 24 czynne aktualnie placówki muzealne. Dzięki licznyim inicjatywom podjętym przez PTTK w trakcie organizacji jest kilka dalszych muzeów regionalnych.

Muzea regionalne prowadzą poważną działalność krajoznawczą organizując rozmaitego rodzaju ekspozycje, odczyty, prelekcje, urządzając wystawy objazdowe, nakręcając filmy krótkometrażowe i organizując tego typu formy działalności popularyzatorskiej. Odgrywają one szczególnie ważną rolę w zapoznawaniu miejscowego społeczeństwa oraz turystów z regionem, na terenie którego istnieją. O zasięgu działania muzeów świadczy liczba zwiedzających, sięgająca ponad ćwierć miliona osób. Łączna ilość muzealiów (wedle prowizorycznego rozeznania) przekracza liczbę 40.000, o wartości kilku milionów złotych.

Przy każdym muzeum działa lub jest w trakcie organizacji Koło Przyjaciół Muzeum, a przy okręgowych komisjach opieki nad zabytkami są powołane lub w trakcie powoływania Rady Muzealne.

Szczególną uwagę poświęcono muzeom w latach 1966—67, opra-

cowując podstawowe akty normatywne dla działalności muzeów regionalnych oraz podejmując uchwałę o udzieleniu środków finansowych dla oddziałów prowadzących te muzea z przeznaczeniem na zatrudnienie fachowych pracowników muzealnych. Roczny limit tych środków wynosi 750 tys. złotych.

Pismem przewodniczącego GKKFiT z dnia 18 maja 1969 r. została wyrażona zgoda na zatrudnienie w muzeach regionalnych PTTK starszych asystentów, asystentów i młodszych asystentów muzealnych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1966 r. w sprawie uposażenia pracowników zatrudnionych w muzeach państwowych (Dziennik Ustaw nr 37, poz. 27).

Dzięki stale prowadzonej do jednostki PTTK inwentaryzacji, penetracji krajoznawczej w terenie i godnego szczególnego poparcia, zbiorowego oraz indywidualnego zbierania i kolekcjonowania zabytków ruchomych oraz eksponatów etnograficznych, przyrodniczych, przemysłowych, związanych z życiem wybitnych postaci historycznych itp. napływają do ZG PTTK zgłoszenia o organizacji coraz to nowych muzeów regionalnych.

Placówki te nie zawsze jednak spełniają określone warunki, na podstawie których można by je zakwalifikować jako muzea regionalne. Szczegółowe zasady powoływania i organizacji muzeów regionalnych PTTK określa specjalna instrukcja stanowiąca załącznik do Zarządzenia ZG PTTK nr 3/69 z 27.III.1969 r.

Muzea regionalne PTTK mogą

bowiem być organizowane w miejscowościach, w których nie ma muzeum państwowego, w miastach będących ośrodkami regionów historycznych, geograficznych, kulturalnych lub przemysłowych, położonych na szlakach turystycznych lub w ich bezpośredniej bliskości.

W celu powołania muzeum regionalnego PTTK należy gromadzić zbiory reprezentujące dany region lub miejscowość przede wszystkim w zakresie archeologii, sztuki i kultury ludowej, sztuki ogólnej, lecz związanej z regionem, historii do czasów najnowszych, geografii i przyrody, biografii osób i postaci historycznych regionu, tradycji przemysłowych.

Podstawą dla uruchomienia muzeum regionalnego PTTK mogą być także zbiory, gromadzone z własnej inicjatywy przez krajoznawców lub regionalistów nie będących członkami PTTK. W takich przypadkach konieczne jest jednak formalne przekazanie zbiorów przez kolekcjonera odpowiedniej komórce organizacyjnej PTTK.

Wstępne przygotowania do zorganizowania muzeum powinny opierać się na pracy społecznej, nato-

miast ewentualne koszty utrzymania lokalu, porządku itp. powinny być przewidziane w budżecie odpowiedniego oddziału PTTK, powołującego muzeum. Można i należy dążyć do uzyskania od miejscowych władz dotacji finansowych i rzeczowych na pokrycie przynajmniej części kosztów organizacji muzeum regionalnego.

Pierwszym podstawowym etapem organizacji muzeum regionalnego PTTK powinno być zapewnienie odpowiedniego pomieszczenia dla gromadzenia zbiorów, rejestracji zbiorów oraz ich przygotowanie do właściwej ekspozycji.

Inicjatywa powołania muzeum regionalnego PTTK musi być potwierdzona odpowiednią uchwałą zarządu właściwego terenowo oddziału PTTK, jako jednostki organizacyjnej PTTK posiadającej osobowość prawną i mogącej podjąć tego rodzaju działania statutowe oraz przyjęciem statutu muzeum regionalnego PTTK i uzyskaniem zgody Zarządu Głównego PTTK.

Podstawowym warunkiem powołania, a następnie pracy muzeum regionalnego PTTK jest zapewnienie ze środków finansowych odpowiedniego oddziału PTTK opłaca-

nia niezbędnych wydatków osobowych stałego personelu muzeum.

Środki na pokrywanie wydatków rzeczowych jak remonty, wyposażenie w sprzęt, utrzymywanie czystości lokalu muzealnego, opalanie, oświetlenie itp. powinny być uzyskiwane bądź z własnych źródeł oddziałów PTTK, bądź spoza Towarzystwa.

O środki na utrzymanie pracowników merytorycznych muzeum zwraca się poprzez okręgowe komisje opieki nad zabytkami do Zarządu Głównego PTTK.

Ze względu na społeczny charakter placówki muzealnej PTTK, konieczne jest utworzenie grupy pracowników społecznych w muzeum m.in. w formie Koła Przyjaciół Muzeum Regionalnego PTTK.

Zanim jednak powstaną warunki do zorganizowania takiego muzeum należy przede wszystkim propagować, popierać i rozwijać w jednostkach PTTK kolekcjonowanie ekspozycji muzealnych i tworzyć przy pomocy sił i środków oddziałów PTTK tzw. Izby Regionalne PTTK, które z kolei mogą być przekształcone w muzeum regionalne PTTK.

CZYNEM TURYSTYCZNYM CZCZĄ 25-lecie PRL

ODDZIAŁ PTTK w Brzozowie w województwie rzeszowskim dla uświetnienia obchodów 25 rocznicy PRL podjął cenne zobowiązanie, którego wartość określa się ogółem na sumę 180.000 zł. W czynie społecznym zostanie przeprowadzona inwentaryzacja pomników przyrody w 18 parkach przydworskich oraz 100 pomników stojących na terenie powiatu. Drzewa zostaną zaopatrzone w tabliczkę ochronne oraz ocementowane i zaankrowane — jeśli jest to potrzebne.

Zostanie też przeprowadzona szczegółowa rejestracja krajoznawcza całego powiatu brzozowskiego wraz z opisem wszystkich zagadnień wchodzących w zakres krajoznawstwa i mających praktyczne znaczenie dla turystyki na danym obszarze.

Dokonana zostanie także inwentaryzacja zabytków architektonicznych wraz z opisem dotyczącym stylu i historii oraz dokumentacja fotograficzna.

Działacze PTTK opracują słownik geograficzny powiatu brzozowskiego oraz Informator turystyczno-krajoznawczy powiatu, składający się z części opisowej oraz informacji o usługach.

Koło PTTK Nr 219 we Wrocławiu wraz z Kołem ZMS zobowiązało się dla uczczenia 25-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przepracować 1.000 godzin w Sobótce przy pracach w ramach „Akcja Słęża”.

PREZYDIUM OBRADUJE

28.V.1969 r.

Głównym tematem obrad Prezydium ZG PTTK były sprawy szkolenia kadr turystycznych. Prezydium dokonało analizy działalności organizacyjno-szkoleniowej zarządów okręgów PTTK za rok 1968 oraz omówiło ramowe programy szkolenia. Postanowiono zatwierdzić zasadnicze tematy obowiązujące dla wszystkich rodzajów szkolenia kadr

turystycznych PTTK. Uznano, że programy ramowe winny być traktowane jako zestaw wymogów teoretycznych i praktycznych, spełnianych bądź drogą samokształcenia, bądź też kursu szkoleniowego, w każdym jednak przypadku sprawdzone na drodze egzaminacyjnej. Prezydium zobowiązało komisje Zarządu Głównego PTTK do wprowadzenia w życie ramowych programów szkolenia w miarę możliwości z dniem ich zatwierdzenia, obowiązkowo zaś od początku 1970 roku. Dział organizacyjny ZG PTTK oraz komisje ZG zostały zobowiązane do opracowania w terminie do dnia 15

września br. konspektów do poszczególnych tematów wynikających z ramowych programów szkolenia.

Prezydium przyjęło informację o zjeździe Okręgu PTTK w Gdańsku i wyborze nowego prezesa, którym został kol. Wojewódzki.

Realizując postulat VII Walnego Zjazdu Delegatów PTTK w sprawie uczczenia pamięci Stanisława Osieckiego, Prezydium postanowiło powołać komitet organizacyjny, który przygotowuje odpowiednio uroczystości. Postanowiono także umieścić w schronisku na Hali Gąsienicowej tablicę pamiątkową ku czci St. Osieckiego.

3.VI.1969 r.

Podstawowymi tematami obrad były sprawy muzealnictwa regionalnego PTTK, ocena działalności biur ORT PTTK oraz nowelizacja regulaminu komisji statutowych.

Prezydium przyjęło do wiadomości informację o sprawach organizacyjno-finansowych muzeów regionalnych i zatwierdziło propozycje zmierzające do uregulowania podstawowej działalności muzealnej. Prezydium oczekuje przedstawienia do końca roku projektu wytycznych do działalności PTTK w zakresie muzealnictwa.

Po dyskusji nad materiałami dotyczącymi działalności ORT w 1968 roku Prezydium akceptowało następujące wnioski:

— należy dążyć do wydzielenia biur ORT, tam gdzie istnieją odpowiednie warunki (chodzi zwłaszcza o kategorię I), co zapewni lepszą obsługę turystów i uzyskanie pomyślniejszych wyników;

— trzeba dążyć do zwiększenia wykorzystania własnej bazy gastronomicznej i noclegowej Towarzystwa kierując większą ilość imprez organizowanych przez BORT do tych obiektów;

— należy dążyć do zabezpieczenia w budżetach oddziałów (biur ORT) środków obrotowych w wysokości zalecanej w regulaminie BORT;

— powinno się dążyć do zwiększenia środków na reklamę usług BORT — PTTK i wyposażenie lokali biurowych;

— należy dążyć do poprawy stanu taboru komunikacyjnego Towarzystwa przez staranniejszą eksploatację i zwiększenie stopnia wykorzystania pojazdów;

— trzeba dążyć rozszerzając środki reklamy do zdeglomerowania ruchu turystycznego oraz przedłużenia sezonu turystycznego.

Prezydium zaaprobowało projekt nowelizacji regulaminu komisji statutowych PTTK. Zostanie on rozesłany komisjom. Następnie po zapoznaniu się z ich stanowiskiem przez Komisję Regulaminowo-Organizacyjną projekt ten powróci na Prezydium do ostatecznego zatwierdzenia.

Prezydium udzieliło zezwolenia na rejestrację oddziałowi zakładowemu PTTK w Legnicy (woj. wrocławskie).

18.VI.1969 r.

Zasadniczymi tematami obrad były: projekt programu Kongresu Krajoznawczego, organizacja Złotu Młodzieży Krajoznawczej i sprawy inwestycyjne.

W toku omawiania spraw przygotowawczych do Kongresu Krajoznawczego uznano za słuszne:

© poprzedzenie Kongresu Krajoznawczego zorganizowaniem sejmików;

© rozwinięcie tematyki Kongresu o problemy poruszone na sejmikach;

© ściśle współdziałanie Komisji Krajoznawczej w akcji zorganizowania kongresu ze wszystkimi komisjami ZG, a szczególnie z Komisją Ochrony Zabytków i Przyrody;

© uznanie pisma „Światowid” za organ prasowy przygotowań do kongresu;

© wstępne publikowanie na łamach prasy informacji na temat kongresu. Po sejmikach należy rozwinąć szeroką dyskusję na łamach „Światowida”.

Prezydium postanowiło przesunąć termin Złotu Młodzieży Krajoznawczej na wiosnę 1970 r. i starać się o połączenie go z innymi imprezami, jak podsumowaniem konkursu „Szlakami Polski Ludowej” i ewentualnie zlotem „Na Granicach Przyjaźni”.

W sprawach inwestycyjnych Prezydium zostało poinformowane, że według przedłożonych i pozytywnie zaopiniowanych przez WKKFiT wniosków, potrzeby inwestycyjne terenu wynoszą 1 miliard 500 mln zł. Po zastosowaniu ograniczeń suma zmalała do 1 mld 50 mln zł. W drodze przesunięcia części zadań do planu 1976-80 — obecnie aktualną jest suma 405 mln zł. Środki z GKKFiT przyznane na ten cel wynoszą 226 mln zł — w uzyskaniu

różnicy do 405 mln zł zarządy okręgów powinny zwrócić się o pomoc do WKKFiT.

Przy obecnym systemie inwestycyjnym, bez uprzedniego zabezpieczenia wykonawstwa, zbyt mocne naleganie na zwiększenie środków nie jest wskazane. Zadania kapitalnych remontów realizowane będą w kwocie ca 250 mln zł. W ubiegłych planach 5-letnich realizowano zadania inwestycyjne w skali 60 mln zł.

O wynikach wzrostu środków ponad otrzymane 226 mln zł zostanie poinformowane Prezydium we wrześniu br.

Prezydium podjęło uchwałę o przekazaniu w administrację poręczającą na zasadach określonych zarządzeniem nr 12/66 ZG:

1) obozowiska campingowego w Kórniku — Zarządowi Oddziału PTTK w Poznaniu;

2) Domu Wycieczkowego w Skierniewicach — Zarządowi Oddziału PTTK w Skierniewicach.

Na wniosek Komisji Krajoznawczej ZG PTTK Prezydium postanowiło nadać medal im. Aleksandra Janowskiego zasłużonemu działaczowi — Członkowi Honorowemu PTTK Kol. Ignacemu Bujakowi.

UNIKALNE WYDAWNICTWO KRAJOZNAWCZE

ZOKAZJI 25 rocznicy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej staraniem Komisji Krajoznawczej Okręgu Mazowieckiego PTTK ukazało się drukiem II wydanie „Inwentaryzacji Krajoznawczej województwa warszawskiego”.

Praca wydana w nakładzie 1000 egz., zawiera 166 stron druku w formacie B-5. Poprzednia edycja, skromna, powielaczowa, ukazała się w 1962 r. z okazji Roku Ziemi Mazowieckiej. Obecne wydanie jest znacznie poszerzone i uzupełnione. Jest to owoc wieloletniej, benedyktyńskiej wprost pracy, mazowieckich krajoznawców Tomasza Chłudzińskiego, Krzysztofa Rutkowskiego i Janusza Żmudzińskiego. Ostatnie opracowanie i redakcję przeprowadził ostatni z wymienionych. Pomozy w zbieraniu i weryfikacji materiałów udzielili zespołowi liczni działacze krajoznawcy z oddziałów PTTK.

Praca zawiera syntetyczną charakterystykę rozmaitych obiektów krajoznawczych zlokalizowanych w blisko 1500 miejscowościach woj. warszawskiego. Układ miejscowości alfabetyczny w podziale na poszczególne 33 powiaty województwa. W „Inwentaryzacji” uwzględnione zostały następujące obiekty krajoznawcze: zabytki architektury, rezerwaty, pomniki przyrody oraz stare parki i pojedyncze drzewa nie objęte dotychczas prawną ochroną, grodziska, upamiętnione miejsca walki i męczeństwa, wszelkie inne pomniki i tablice pamiątkowe, ośrodki kultury ludowej i twórcy lu-

dowi, muzea, izby pamiątek oraz zakłady pracy udostępnione do zwiedzania.

Wydawnictwo spotkało się z bardzo życzliwym przyjęciem ze strony rad narodowych, instytucji oświatowych, szkół oraz aktywu PTTK. „Inwentaryzacja” pomocna będzie organizatorom imprez i wycieczek turystyczno-krajoznawczych. Przyczyni się także do rozszerzenia sieci obiektów krajoznawczych objętych społeczną opieką. „Inwentaryzacja” pobudzi aktyw z kół i okół do PTTK oraz innych współdziałających organizacji i instytucji do dalszych badań terenowych, do dalszych penetracji krajoznawczych. Fakt wydania drukiem pierwszego w Polsce tego typu dzieła, powinien pobudzić następne Okręgowe Komisje Krajoznawcze PTTK do podjęcia analogicznych prac na terenie swoich województw.

Stosunkowo niewielki nakład i istniejące zapotrzebowanie zapewne w niedługim czasie doprowadzi do konieczności podjęcia prac nad III wydaniem „Inwentaryzacji”.

Wydaje się, że następne wydanie powinno zawierać, m.in. nieco więcej informacji o poszczególnych obiektach, zwłaszcza pomnikach i tablicach pamiątkowych, powinno także bardziej dokładnie lokalizować obiekty znajdujące się w większych ośrodkach miejskich (ewentualne schematyczne planiki). Warto też pomyśleć o pełnym indeksie nazw geograficznych, a może o dodatkowych indeksach rzeczowych.

POMYŚLNY BILANS PÓLROCZA BTZ

BIURO Turystyki Zagranicznej PTTK rozpoczęło swą pracę w roku bieżącym mając zawarte już umowy z kontrahentami zagranicznymi, ustalone trasy, a także ustalone wielkości wyjazdów naszych turystów za granicę kraju. Przeważały wyjazdy do NRD obejmujące ponad 60% ogółu wycieczek. Na dalszych miejscach znalazły się w kolejności: Bułgaria, ZSRR, Jugosławia, Rumunia i Węgry.

Warto podkreślić, że w roku bieżącym wzrosła ilość atrakcyjnych wycieczek do ZSRR i Jugosławii, zmniejszyła natomiast do Rumunii i Węgier, co było wynikiem nieustępliwego stanowiska, jakie zajęli nasi kontrahenci w odniesieniu do standardu oraz lokalizacji obiektów wypoczynkowych lub turystycznych (oferowano wysoki standard, stąd i wysokie ceny oraz nieodpowiednią lokalizację).

Z nowych tras wycieczkowych na uwagę zasługują rejsy, statkiem po morzu z Budapesztu do Belgradu. Mimo iż były one organizowane w okresie przedsezonowym (kwiecień) cieszyły się ogromnym powodzeniem. Przybyły ponadto naszym turystom nowe trasy wycieczkowe do Lwowa (ZSRR), Mangalii (Rumunia), Albeny i Kamchii (Bułgaria), Lovranu (Jugosławia) oraz Zwickau — Jena i Koenigsee (NRD). Nie wszystkie one cieszyły się jednakowym zainteresowaniem, ogólnie jednak były korzystne dla obydwu stron: BTZ i turystów.

W wycieczkach wyjazdowych obsługiwanych przez BTZ w pierwszym półroczu 1969 r. uczestniczyło ogółem 6,5 tys. turystów, w tym do NRD 4,3 tys. Szczególnie liczne były wycieczki na Wiosenne Targi Lipskie (marzec) oraz rejsy statkiem (dwa rejsy Budapeszt — Belgrad i 5 rejsów „Mazowszem” do Leningradu). Ogółem na Targi Lipskie wyjechało 1215 turystów, w rejsach natomiast wzięło udział 800

W podjęto także organizowanie w okresie przedsezonowym ponadplanowych wycieczek pociągami specjalnymi dla pracowników zakładów produkcyjnych i członków związków zawodowych. W pierwszym kwartale br. zorganizowano wyjazdy 5 pociągów specjalnych (4 do NRD i jeden łączony NRD — CSRS — Węgry) z 1280 uczestnikami. Była to akcja zakrojona na szeroką skalę i realizowana w ścisłej współpracy z oddziałami PTTK. Wyjazdy ponadplanowe spowodowały, że zwiększyły się obroty Biura Turystyki Zagranicznej PTTK. Zamiast planowanych obrotów pierwszego półrocza w wysokości 12 550 tys. zł zrealizowano 16 854 tys. zł. Dla porównania, w analogicznym okresie ubiegłego roku wartość sprzedaży wycieczek wynosiła 11 859 tys. zł.

W zakresie turystyki indywidualnej BTZ zainicjowało w początku br. dużą akcję wyjazdową do Bułgarii w ramach campingów zakładowych. Z realizacją tej inicjatywy

związanych było wiele trudności typu organizacyjnego, tym większych, że akcja ta jest precedensowa i nie była dotąd podejmowana przez żadne krajowe biuro turystyczne w tak szerokim zakresie. Istotą wyjazdów na campingi zakładowe jest jak wiadomo nabór wśród pracowników określonych zakładów pracy i instytucji przy założeniu wykorzystania zakładowego sprzętu turystycznego i transportu. Oczywiście sprzyja to znacznemu potaniu tych wyjazdów i stwarza okazję do wyjazdów pracownikom średnio zarabiającym a także do wyjazdów rodzinnych. Akcja campingów zakładowych w Bułgarii znalazła szybko odzew wśród zakładów pracy w całej Polsce i zyskała uznanie związków zawodowych. Głównie nasilenie wyjazdów przypada na okres lipca i sierpnia, ale już w czerwcu wyjechało do Bułgarii ponad 600 osób. BTZ zakłada wyjazd do campingi zakładowe do Bułgarii łącznie ok. 5 tys. osób.

Obok tych wyjazdów BTZ organizowało nadal wyjazdy indywidualne do Bułgarii, Węgier i Jugosławii. Łącznie w ramach turystyki indywidualnej wyjechało za granicę w pierwszym półroczu 1969 r. 11 130 turystów wobec 8933 w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK obsłużyło ponadto w omawianym okresie 3330 turystów, którzy przybyli do Polski, w tym 2421 turystów z NRD i 377 ze Związku Radzieckiego.

Pomyślne wyniki osiągnięte przez BTZ w pierwszym okresie roku 1969 są zasługą dobrej pracy biura oraz korzystnej współpracy z oddziałami PTTK i usprawnień organizacyj-

nych. Niemniej należy stwierdzić, że w dalszym ciągu stopień realizacji sprzedaży wycieczek zagranicznych przez oddziały PTTK jest bardzo niski. W pierwszym półroczu za ledwie niepełne 40% miejsc w wycieczkach zagranicznych przekazanych w teren zostało sprzedane przez oddziały a taka np. sprzedaż do NRD za ledwie w 19%. Wieloletnie doświadczenia współpracy BTZ z oddziałami Towarzystwa pozwalają stwierdzić, że system współpracy oparty na zasadzie umowy handlowej i stawkach akwizycyjnych jako bodźcach ekonomicznych dla oddziałów wymaga jednak korekt.

W roku bieżącym dało się zaobserwować pewne osłabienie przyjazdów indywidualnych do Polski za pośrednictwem PTTK. Dotyczy to głównie przyjazdów z Węgier oraz przyjazdów w ramach konwencji z CSRS (w granicach 50%).

Nastąpiło natomiast dalsze ożywienie w zakresie turystyki kwalifikowanej. Wycieczki zagraniczne turystyki kwalifikowanej stanowią szczególnie odcinek działalności BTZ. Ilość imprez z każdym rokiem rośnie. Podobnie jest z udziałem kwalifikowanych turystów zagranicznych w naszych imprezach krajowych. Najciekawszą wyjazdową imprezą kwalifikowaną w br. był III międzynarodowy turystyczny zlot przyjaźni w NRD (Preußen koło Bad-Schandau), w którym brało udział ok. 300 turystów polskich.

Sumując, w realizacji planowych wyników BTZ zanotowało w pierwszym półroczu spore osiągnięcia. Na planowaną wartość sprzedaży 17 999 tys. zł wykonano 24 241 tys. zł, a więc o 35,1% więcej. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost o 24,1%. Również poprawione zostały wyniki dochodów.

WYBIERAMY 7 REPREZENTANTÓW FAUNY POLSKIEJ

Redakcja magazynu turystycznego „Światowid” ogłosiła na swych łamach nowy, interesujący przyrodniczy konkurs — plebiscyt „Wybieramy 7 reprezentantów fauny polskiej”. Jego celem jest pogłębienie w społeczeństwie znajomości naturalnego piękna rodzimych, wolno żyjących zwierząt i ich ogromną wartość w przyrodzie oraz zwrócenie baczniejszej uwagi na ich ochronę. Warto przypomnieć, że w 1967 r. redakcja zorganizowała podobny konkurs — plebiscyt pt. „Wybieramy 7 klejnotów flory polskiej”.

Każdy z uczestników konkursu może ocenić i wybrać te gatunki wolno żyjących krajowych zwierząt (ssaki, ptaki, gady, płazy, owady itp.), które uważa za najcenniejsze, najbardziej atrakcyjne, najblizsze, godne miana reprezentanta.

Aby jednak uczestnicy konkursu mogli łatwiej wybrać 7 reprezentantów wśród ogromu gatunków naszej fauny, redakcja MT „Światowid” zwróciła się zarówno do naukowców, jak i znawców oraz miłośników fauny polskiej z prośbą

o wypowiedzi, które z naszych zwierząt uważają za najcenniejsze.

Z wskazanych przez nich i opublikowanych w „Światowidzie” gatunków zostanie utworzona lista, z której uczestnicy konkursu wybiorą 7 reprezentantów i wypiszą ich nazwy na specjalnie umieszczonych w poszczególnych numerach kuponach. Jury konkursu (po obliczeniu wszystkich nadesłanych kuponów) ustali listę 7 reprezentantów fauny polskiej.

Wśród uczestników konkursu, których kupony zawierają będą 7 wyłonionych w plebiscycie gatunków, zostaną rozlosowane cenne rzeczowe nagrody, zarówno dla uczestnika zbiorowego jak i indywidualnego, m.in. wycieczka zagraniczna, telewizor, motorower, składak, komplet do gry w kometkę itp.

Warto więc zajrzeć do najbliższego numeru „Światowida” i po zapoznaniu się z regulaminem konkursu „Wybieramy 7 reprezentantów fauny polskiej” wziąć w nim udział.

Termin nadsyłania kuponów upływa 31 października 1969 r.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW, KÓŁ...

ODDZIAŁ W KOSZALINIE 10-LETNIM JUBILATEM

Minęło właśnie 10 lat od założenia Oddziału PTTK w Koszalinie. Pierwsi działacze stanowiący trzon oddziału kol. kol. Bartkiewicz, Siczek i inni zaczęli właściwie od niczego. Bez funduszy, zaplecza, sprzętu, biblioteczki. Gościnnego kąta na ustawienie biurka udzieliło wówczas biuro Zarządu Okręgu, samo zresztą pracujące w warunkach godnych pożalowania. Z czasem dopiero uzyskano dwa niewielkie pokoiki, które spełniały rolę biura i wypożyczalni sprzętu.

Dzisiaj oddział dysponuje ładnym, dobrze zlokalizowanym biurem oraz zespołem ofiarnych społeczników rozumiejących, że turystyka i krajoznawstwo są czymś bardzo ważnym w naszym życiu.

Z okazji 10-lecia odbyło się ostatnio uroczyste posiedzenie plenarne Zarządu Oddziału PTTK w Koszalinie, które zaszczylili swoją obecnością liczni goście. Referat omawiający miniony okres działalności wygłosił długoletni prezes oddziału inż. Kmieciak. Dyskusja przepłatała się wielokrotnie ze wspomnieniami, oceną stanu obecnego, z perspektywami. Podkreślano przy tym szczególnie, że hasło, iż turystyka jest szkołą obywatelskiego wychowania młodzieży, nie jest sloganem, a na ziemi koszalińskiej młodzi stanowią pokaźną grupę. Wręczenie zasłużonym działaczom pamiątkowych proporczyków ufundowanych przez PKKFiT zakończyło ten skromny jubileusz.

Krystyna Czerner

KLUB KOLARSKI Z GLIWIC NAJLEPSZY W POLSCE

Co roku Komisja Turystyki Kolarskiej ZG PTTK organizuje współzawodnictwo na najlepszą komisję lub klub turystyki kolarskiej PTTK.

Celem tego konkursowego współzawodnictwa jest pobudzenie wszelkich inicjatyw mających popularyzować turystykę kolarską. Punktacja, jak wiadomo, obejmuje: ilość niedzielnych lub świątecznych wycieczek kolarskich, rajdów i zlotów, formy propagandy, popularyzacji turystyki kolarskiej wśród dorosłych i młodzieży, popularyzowanie zdobywania odznak turystycznych — KOT, szkolenie przodowników turystyki kolarskiej.

Konkurs-współzawodnictwo dał w roku 1968 następujące rezultaty: I miejsce zajął Turystyczny Klub Kolarski z Gliwic, II — Łódzki Klub Turystów Kolarzy, III — Górniczy Turystyczny Klub Kolarski z Zabrze, IV — Bytomski Turystyczny Klub Kolarski, V — Szczeciński Turystyczny Klub Kolarski „88” i VI — Klub Kolarski „Centerko” z Olsztyna.

Na marginesie konkursu w r. 1968 warto podkreślić znaczne ożywienie działalności klubów i komisji kolarskich w regionach, które nie dały się dotąd poznać jako ośrodki kolarstwa turystycznego np. Głogów, Międzyrzecz, Tychy. Znalazły się one w pierwszej dziesiątce konkursowej.

Zwycięzcom, od pierwszego do piątego miejsca przyznano wartościowe nagrody w sprzęcie kolarskim oraz pamiątkowe dyplomy.

Jerzy Klamann

CORAZ WIĘCEJ TURYSTÓW W LOTNICZYCH MUNDURACH

W Poznaniu odbyło się z udziałem przedstawiciela GZP przewodniczącego Komisji Kół Wojskowych Zarządu Głównego PTTK — ppłk Jerzego Nowaka posiedzenie Zespołu d/s Turystyki i Krajoznawstwa Wojsk Lotniczych. Dokonało ono oceny działalności turystyczno-krajoznawczej Wojsk Lotniczych w roku 1968 oraz wytyczyło program działania na rok bieżący.

W roku 1968 w Wojskach Lotniczych nastąpił dalszy rozwój turystyki i krajoznawstwa, czemu sprzyjały liczne imprezy organizowane dla uczczenia XXV-lecia LWP. Wojska Lotnicze według oceny GZP w roku 1968 zajęły I miejsce wśród innych rodzajów wojsk i okręgów wojskowych pod względem ilości organizowanych imprez i uczestników. Dotyczy to głównie imprez turystyki kwalifikowanej.

Nastąpił także dalszy wzrost organizacyjny, a liczba członków wzrosła o 22% w stosunku do roku 1967.

W roku 1968 zorganizowano 114 imprez turystycznych, podczas gdy w roku 1967 zorganizowanych było 90 imprez.

Cieszy także fakt, że w roku 1968 zwiększyła się liczba uczestników wycieczek turystyki kwalifikowanej. Prawie dwukrotnie wzrosła liczba młodzieży biorącej udział w wycieczkach turystyki kwalifikowanej, co było wynikiem popularyzowania przez Zespół wśród młodzieży imprez turystyki kwalifikowanej.

Czołowe miejsca w imprezach turystyki kwalifikowanej zajmują wycieczki piesze i kajakowe. Wycieczki piesze stanowiły połowę wszystkich wycieczek zorganizowanych w roku 1968; wycieczek kajakowych odbyto 37 (w roku 1967 — 16).

Rok 1968 w Wojskach Lotniczych zakończono z wynikiem 861 odznak turystyki kwalifikowanej różnych stopni. 800 osób zdobyło Turystyczną Odznakę „Na Szlakach Chwały Oręża Polskiego”.

Pomyślnemu rozwojowi turystyki i krajoznawstwa w Wojskach Lotniczych sprzyja współpraca Zespołu d/s Turystyki i Krajoznawstwa WL z zarządami oddziałów i okręgów PTTK. Na szczególne podkreślenie zasługuje współpraca z okręgiem mazowieckim, poznańskim i bydgoskim.

W planach pracy na rok bieżący Zespół d/s Turystyki i Krajoznawstwa Wojsk Lotniczych widzi potrzebę organizowania imprez na orientację, które oprócz walorów turystycznych i krajoznawczych doskonałą umiejętność posługiwania się busolą i mapą w orientowaniu się w terenie oraz zabezpieczenie udziału turystów-lotników w zdobywaniu odznaki „Szlakami Polski Ludowej” i turystycznej odznaki „Szlakami Chwały Oręża Polskiego”.

Postanowiono także obok licznych imprez turystycznych poświęconych 25-leciu PRL i Ludowego Lotnictwa Polskiego, zorganizować konkurs na najlepiej pracujące koło lotnicze PTTK, konkurs fotograficzny pt. „Moje turystyczne wojaże w fotografii”, a także kursy organizatorów turystyki w grupie kadry, młodzieży, podchorążych i kadetów.

mjr mgr Bernard Micznar

DW BIELSKO-BIAŁA TRIUMFUJE W KONKURSIE NA NAJLEPSZY OBIEKT PTTK

Komisja Konkursu na najlepszy obiekt PTTK w 1968 roku zakończyła swe prace i ogłosiła wyniki.

Pierwszą nagrodę w wysokości 15.000 zł zdobył dom wycieczkowy w Bielsku-Białej, drugą w wysokości 12.000 zł D.W. Łañcut, trzecie nagrody po 10.000 zł D.W. „Augustów” i D.W. „Pod Muflonem”. Wyróżnienie w wysokości 5.000 zł przyznane zostało D.W. „Hawa”.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel. 26-22-51

Druk. Wyd. Zw. CRZZ. 590/69. Nakł. 6000 + 25 egz. P-12.